

Յ. ՓԷՄՊԵՂԵԱՆԸ ԵՒ ԸՆԿ.

Գ. Ա. Հ. Ե. Ի. Ե. (ԵՒՊՈՏԱՄԻԱՆ)

391

Հեռագրական Հասցե՝ - ՓԷՄՊԵՂԵԱՆԸ. Թիֆլիսի Թի. 689.

ՀԻՆ ԶԱՊԻՑԻՆ ԴԻՍՈՍ Լավակասուի Թի. 129

անմիջապես վերջը եւ կը տեսնէ մինչեւ որ նորա- նոր նմանօրինակ խնդիրներ երեւան գան կամ...

Պարզ փոխանակ կատարած գրքերն. կ'ընդուն- նիմ որ ան բաւականին գործակից եղաւ Աղեք- սանդրիոյ երկրատարութեանը վերջին ընթաց- անքան թողականին բնութեան առթիւ կարգ մը...

«Փիւնիկ» ի անունին շրջանին՝ Պ. Եղբ- չէ Թորոսեան կը հրատարակէ 2 Օգոստոս 1899 ին «Արշալոյս» անունով լրագրի մը. որ կը շարու- նակուի մինչեւ հիմա: «Արշալոյս» կը հրատարակուի 2 օրեր քաղաքի եւ Շարաթ օրերը...

Ինչ եղաւ «Արշալոյս» յի գրքը: Կը տեսնուի թէ աճին ու ձախէն պատաս- խանիս սպասողներ կան. ոմանք, անհամարներ ենք: Եւ չգիտեմ ինչ խոչընդոտ բացած - «չուտ ըսէ» կը պոռան. ուրիշներ՝ զէմքերնին ծամբո- կած են եւ ակնայնին գոցած, չի լսելու համար զիս, այլ որո՞յ փոքր, պիտի ըսիմ ինչ որ կը մտածեմ, եւ ճիշտ այս պահուս միտքս կուզայ Ա- ռիստի վերաբերուած սա խօսքերը, կը սիրեմ Պրոտոնը, բայց տեղի կը սիրեմ Անտոնիոսը: «Արշալոյս» ի բունած ուղղութիւնը Աղեք- սանդրիոյ թողական խոչընդոտ ընտրութեանը մէջ միակողմանի էր: Ինչո՞ւ թերթին մէջ չի գտնուեր սպաս ընել մը ուր երեւելին թեր ու զէմ գրուածները - ինչո՞ւ չի յարգեր կարծեաց ա- զատութիւնը եւ ազատ վիճաբանութիւնը, վի- ճաբանութիւն մը որ դառնար սակայն սկզբունք- քի չուրջը եւ ուր անհերքով չ'զբաղուեր: Ամբողջացնելու համար քննադատութիւնս, պէտք է աւելցնեմ թէ «Արշալոյս» յարատեւութեան օրինակը սուսած է իր վրայ, բան մը որ զմարտ- տարար կը պահի մինչեւ այժմ երկուցոյ Յղկո- տանայ թերթերուն քով: «Արշալոյս» կը դրո- նուի իր Չորրորդ տարեշրջանին մէջ եւ եղիպատ- նայ թերթերուն տարեցիկ է:

(Շարունակելի) ՅԱՐ. Ա. Ս. ՇԱՄԼԵԱՆ

Table with 2 columns: Name and Age. Includes names like Մեծ. Տիար, Մեծ. Գրքահան, Մեծ. Օհանեան, Մեծ. Բէշեան, Մեծ. Հաճնեան, Մեծ. Թորոսեան.

ՄԱՐԴՈՒՍ ԱՅՈՒԱՆԵՐԸ Ակումները ըլլալով ապրող գործա- րաններ, մեր մարմնայ ուրիշ մասերուն պէս՝ ենթակայ են հիւանդութեանց: Երբ կեր- պով մը անոնց հիւանդութեան սնունդը կ'են- դանութիւնը խախտուի, անոնք, գիւրու- թեանը կը վնասուին այն ամէն բաներէն որք զանոնք եղծանելու եւ ապականելու յատկութիւնը ունին: Չարտող պարագա- յից ներքէ՛ երբ ակումները քայքայուին եւ փշուրին, երևան կը հանեն թամբը կամ կակուղ միտ որ խոտ զգայուն է. այս վերջինը ինթարկուելով պաղ օդի՝ կը...

պատճառէ հանրածանօթ եւ տաժանելի ակ- ուայի յար:

Ակումներու հոգ տարուելը՝ կրնայ երևնալ գիւրին գործ մը: Այսու ամե- նային՝ որպէս զի կարենանք պահել մեր բնական եւ ցեղային յատկութիւնները եւ սեպհականութիւնները անվթար, պէտք է որ ուշի ուշով հոգ տանին ուղիղ կենցաղ- զաւարութեան, եւ ընդհանուր առողջապա- հական կանոններուն: Փոքին եւ սարգի սու- տանը խոզանակով թոթովը՝ գեղեցիկ իւղանկարի մը երեսէն՝ կրնայ ըլլալ Լու- նախազգեստութիւն մը, բայց եթէ կայ ճեղքուած մը ատոր կտաւին հիւսուած քին մէջ՝ նկարակերտ՝ աւելորդ է ըսել՝ դա- տապարտուն ամ է կանխահաս վատթարաց- ման եւ քայքայման: Այնպէս ալ թէեւ գը- նատելու կամ առ ոչինչ համարելու չենք այն ամեն մակերևութական եւ հարեւանդի խնամքները զորս ի գործ կը դնենք ար- զուզարդի միջոցաւ՝ մեր ակումները պահ- պանելու համար, սակայն որպէս զի կարող ըլլանք պահպանել անոնց առողջութիւնը ակումի հիմնական եւ աւելի տեւական կեր- պով՝ փնտռելու ենք չարիքին բուն աղբիւ- րը մեր կեանքի ընդհանուր մատակարարու- թեանը մէջ:

Քաղաքակիրթ ազգաց մէջ ատամնա- ըռոյթները կը պատկանին յոյժ զբաղեալ եւ բարեբաստիկ զաւակաբոցին, եւ իրուածք: Եւ մինչդեռ կրնանք սիրտօժար կերպով հանդիսատես ըլլալ անոնց տարած թէ՛ նիւթական եւ թէ՛ բարոյական յաղթանա- կին վրայ, սակայն պէտք չէ մոռնանք թէ՛ սոյն յաղթանակը հաստատուած է աղետա- լի եւ ցաւալի հիման վրայ: քանզի առ տամնաբուժութիւնը՝ աւելորդ է ըսել՝ կը բարգաւաճի ոչ այլ ինչի վրայ՝ բայց միայն մեր շարժուն եւ անհաստատ լեւատամնայ, եւ դերակախը սրածայր ակումներուն վրայ:

Մարդը անմշակ եւ վայրենի փնտախի մը մէջ ունի լաւ ակումներ, եւ կը դոր- ծածէ զանոնք յանիւնայ, եւ բուն կեր- քով: Այն միջոցները զորս նա ձեռք կ'առ- նու իր ակումները գեղեցկացնելու համար՝ ունին զանոնք եղծանելու, քան թէ պահ- պանելու բնոյթը: Եւ չ'ուրիշ քաղաքակիրթ մարդու մը առաւելութիւնները՝ իր կե- ըրակները ուշիմուտեամբ կարգադրելու համար, սակայն նա նուազ փափկասեր, եւ նուազ չափայլ է, եւ կը աղքատութիւնը իւր ակումներուն առողջութեան նպաստա- ւոր են:

Մեր քաղաքակիրթութեան արդի վի- ճակին մէջ լաւ ակումներու տէր ըլլալու համար՝ մարդ մը նախ ծագում առած ըլ- լալու է առողջ ծնողներէ, եւ ապա՝ մըշ- անջնական կերպով հոգ տանելու, եւ հսկելու է իւր ակումներուն առողջութեանը վրայ:

ՏՕՔԹ. Ս. Վ. ԵՃԵԿԻԷԼԵԱՆ Աղեքս. 7 Յունվար 1903 (Մեջեր յըստ քուլով)

ՆԱՄԱԿ ՀԱՊԵՇԻՍԱՆԷՆ

ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ԿԱՆԴԵՍ ՄԸ

Ճիպով թի 28 Դեկտ. 1902

Չորս ամիս առաջ Մեկնիքի կայսեր կողմա- նէ կարեւոր պաշտօնով մը երուպա յրկուս ԳՊ. Չառեկ երայտարեան եւ Յակոբ Պաղասարեանը անտոյ 22-ին Միասնորին շոգեկանով ֆաղափ հա- տան, ֆակի մը հայ արեւեսարուներ ալ հետեւին թերթով:

Յարգելի պարուստ իրենց պաշտ յարողու- րեանը կատարած են կը շնորհակալութիւնք զիրենք եւ արտակ իմաստակարար քի հայերն ալ Հայկչիւ- սանի ճեշտակակ եւ ֆաղափակ կեանքի մեջ դեր ունենալու արժան: կը մարտնէ որ ճորս օրինակը շատ անգամ կ'ընեն:

Այսօր Պ. Պաղասարեանը միւս արեւեսարու-

ներու հետ մեկնեցաւ դիպի Անի-Ապապա իւշի- սարու Մեկնիքի կայսեր, իրենց կատարած պաշտոնի մասին, իսկ Պ. Չառեկ երայտարեանը պիտի չու- պատե հոս, մինչեւ Աւստրիական փողերանցիկ ու- պրապրուած մեքենաներուն հասնիլը:

Անցեալ Հինգշաբթի 24 Դեկտեմբերի իրիւրուը, ֆաղափ երեւելի վաճառականներէն կարիկեան Եղարս, ի պատիւ յիշեալ պարուստներու նազերոյ մը տուի, որ Արշակաւի եղաւ հոն կանչուած ալ- գային երգերով ու արտասուած ձայներով:

Ճեմարի վրայ Պ. Ե. Կարիկեանը ճառ մը ար- տասանց որ ճշմարիտ հայեցիլն էր ճեղքոյս հայ գաղթականութեան անցեալ եւ ներկայ կեանքին եւ որ թաւ առ թաւ կ'արտասուէր հոս:

Տիկնայ էր Պարուսայ. Երջանիկ կը հասարակ ինքզինքս որ այսօր կը գտնուի այս ժողովի մեջ, եւ որ հայրենիքը կը յիշէ, եւ զիս Սոխայիցիներու երկրի մեջ: Այն, սիրելի հայրենակիցներ, այս հաւա- խակները գուց հայրենակեան եւ որ ամառ կը պատանի մեզ պակասութեան, կարօք չ'ստ մեր սիրեց- եալ հայրենիքին, բայց կարիք մը չունի որ կը գոյացնէ երկրայրիկեան մը մեր սիրեցեալ արեւ- րը որոնց կ'ըսէր մարտնէ հաւար ովիկաններ ինչ են:

Ձր պիտի կրնամ պան մը խօսքս չ'անսանու- րել երկու քանակակ թարեակներու վրայ, որոնք այսօր շտապ ճանաչու թախսն ու հանձնքը կը վա- չեղել եւ որոնց ասիկ չորս ամիսներ առաջ ծովե- րու վրայ մասած դէպի ներսն յարսանակուն մերայնացան հակախաւար եղած էի:

Միեւնոցեան անցեալ պիտեմու վրային սանելով կը հետանային, եւ հոգիս վիրաւոր ու ընկնուած ծովայրիկ վրայ կանգնած մեզ քաճոյ միջոցը նա- չեղով կը հպարտանայի:

Այն հպարտութեանը իրուսեմ մեկնի, հայ- րենակիցներ, ֆակցի աչքիս առաջ ունի երկու եւ իրիսասարներ որ կ'երթան մեզ գործ մը ի գոյի հասնելու, եւ կը պատկանին այն ցեղին, որոնք ա- ռիւնը իմ երակներու մեջ ալ կը միջոց:

Երեսուն տարի է հայերը Հայկչիւսկան հողի վրայ ոք դրած են, բայց դեռ գործ մը չ'հասարե- ցին եւ կարեւոր գիտեմք ինչպիսի, ու իրենց ցե- ղին պարծանքը ըզար, հակառակ իրենց ներկայա- ցած առիթներուն:

Այն միջոց ցաւ է եղեր որոնք հաւար միջոց ալ ողբացեր եւ որ քողարկ եւ, իսկուր ու գրեւ եւ մեկնասպիտ ու իրապարտիտեն:

Դեռուցեան շանտալներ, ետարեւեր ու ներ հայկչիւսկան մեջնի զմարտարար, ու հակառակը կարծէ սայտ փորձեր ըրին, սեղեկ ու կեղծեցին, մինչեւ կիրքի ու թշնամութեան գեացին: Բայց ա- ւա՞ղ մշտնադարձ իւր սեղեկ մաս մը անգամ չը շարժեցաւ: Ժամը իրողութեանը միջոց մեկնայ կանգնած էր:

Բայց եւ յոռեան մը չէր եղած ընաւ. եւ միջոց յուսացած էի սպառնելով մեր շտապ երի- սասարդութեան հետեւեանը, առանց հաշուի առ- նելու թերեւաւիտեան ու անձնատուներու իրենք ա- մեն ցեղի ու ազգի մեջ ալ կը գտնուի... Եւ մեր երիտասարդ գաղթիկ շտա մեծ քանի կ'ըս- պանու, սակե ամիսներ առաջ այն երակներս կար- դացուցեան Բարիկեան թերթի մը վրայ:

Կը ճեմարի, Հայրենակիցներ քի չէի պատան ընաւ. այսօր երակական աշխարհի անդիկն իրա- կանութեան արշարան եւ որ կը ծագի, այսօր մեր փոքրիկ գաղթիկ երկու երիտասարդներ մեծ գոր- ծի մը առաջին ֆայլը յարողութեանը կատարելի կը դառնան. արտակ կը շնորհակալութիւնք բայց այն չէր դեռ ամենը որ իրենց մէջ կ'այստեմք, երբ ասով միայն իրենց զեր կատարած հաւարեան, ա- մենիս միայնութեան պիտի ըսենք քի ոչինչ ըրին:

Աս դեռ սկզբնաւորութիւնն է, այս Հայի- շիքանի ճեշտակակ ու ֆաղափակ կեանքի յե- դաշտունը դուռն է, որոնք անխաւարտիկ հետե- ւանք պիտի յիշի այն երկրի արտարեւական ու արուեստական զարգացումը, ու իւր մեջ ընկող սարերու ֆաղափարտութիւնը:

Այն դուռը Հայոց ձեմարի է որ կը բացուի հայրենակիցներ, եւ Հայերը պիտի ցանկան որ յառ պահպանեն զայն, եւ աշխարհի նրա ներք իրենց ազգակիցներով յեցունեն: Պիտի է այն ֆաղափար- թիչ Հայերով կատարուի. Հայերը այն յեղաշրջումը հետեւիտեան մեկի ակնի անգամներ ցոյց տուած են Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Հնդկաստանի նոյն իսկ Ռու- սիոյ մեջ, ինչո՞ւ չ'ընեն միեւնոյնը Հայկչիւսկանի մեջ:

Ինչով կը պակասի մեկ այն ազգերէն ո- ռոնք իրենք գիտեմք ֆաղափարտութեան առաջադր կը հոյակակ. արեւմտ կը պակասի մեր մեջ, քի գի- տութիւն: Կը վրասանեմք մեզ քի ոչ միւս եւ ոչ ալ

միւսը. երբ մեր փոքրիկ գաղթիկ մեջ յիշայ թաւա- կանցայի այն պիտեմք գոնացնող մեկեր, ունենք զանոնք աշխարհիս չորս կողմը:

Մեր դերը պիտի է յիշի անոնց հող եւ սեղ քանակ, երբ մեր մեջը յիշին անոնք, գիտեմք զանակակ նրանց մեկեր, ունենք մեզ քանակակ զանակակ. այդպիսով յարմարակ սարած պիտի ըլ- լանք մեր օտար մեջակիցներու վրայ, որոնց մեկ նախկինները շտապար պատարտիտեն եւ կեր իրենք անձնակակ շանտալ զրկելով ընկերական շանտալ:

Պիտի է մեկ նրանց սիւսու ֆակցի շտա մը խոնկ ֆաղափարտութեան մը հետեւելով, անու- սական նիստուներ անդին հաւասարան շանտիկ ալ պաշտպանելով, այն մեր իրուսեմք է եւ նաեւ պատրիկ է սիրելի հայրենակիցներ, չէ՞ մի ու ա- մենիս ալ Հայ կոչուած գերդաստանի զաւակներ ենք, հետեւաբար անոր զինուորներ: պիտի է մեր զինուորական պատարտութեանը հաւասարտու- րեանը կատարել աշխարհիս ո՞ր միկ անկիւն ալ գտնուելու չիտեմք, Օն յարաջ սիւսուի հայրենա- կիցներ:

Կը խոնկ այս քաճակ այն մեծ գերդաստ- անի, անոր զինուորներուն ու ներկայ պատարտի հիւստերուն կենացը:

ԳԱՂԹԱԿԱՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԲԱՌԱՆՈՐԵՐՈՒՄ

Կը խնդրուի Գաճիքի մեր յարգելի բաժանորդներին, որպէսզի բարեհաճին ան- միջապէս երկողով մը մեղի ինչպիսի, եթէ մինչեւ թերթին հրատարակման հետեւալ օ- րը չ'ստանան իրենց թերթերը: Բացառիկ յապաղումներ եթէ տեղի ունենան պիտի ծանուցուի միեւնոյն թերթի միջոցաւ:

ԳԱՀԻՐԷՒ ՀԱՅՏԻՎԻՆՆԵՐԸ

ԵՒ ԱՅՏԻՎԻՆԻ ԹԵՄԱՆ ՕՐԵՐԸ

(Շար. նախորդ թիւին եւ վերջ)

Այնցելուն բուն փափաքին համաձայն, հա- զարուսեկ ազգայնքն ու թախտանքն յետոյ տանը տիրուէին կամ օրիորդը կը յօտար գա- նա՞նուրին առաջը անցնելով, խնամտ թըռ- թեացուցնելով թմբած զգացումները արթնցնել՝ պէտք է գիտեալ թէ՛ զարեւած կտորը ան- պատճառ valse estudiautinaի եւ կամ reproches d'amourի նման մամիկիս երիտասարդ օրերն ժտանալու կանած ու չորած կտոր մէ, որուն կը յարգէ ծանօթ ձայնագրութեան մը սորվուած «սպասելի է կէդիսի» մը: Դա՛նա՞նա՞նք այն մարդութեան մը հիմնական ջանքին պայծառու- թեանը վրայ ճանաչուած ճեղքը կը թմբակն: Հիմա օրը օրին նշանակուցեալ զմարդ մահանացուներն են, դիւստարիտեան այդ պօրտային մէջ պարագային յարմար արար- ղութեամբ մը առաձգական խէժի նման կը քաշուին ու կը քաշկոտուին, քարէ քար պատի պատ զարեւելու անողոր զատապարտութեան ենթակայ ըլլալով: Մէկուն նիւթական կար- դութիւնը միւսին ընտանեկան յարկը, երբոր- դի մը գոյքերը ու կարասիները, վերջապէս շարքերը մը կարկանտն չի բռնելու աստիճան կարծուած ճերմակեղէնները անգամ մոլեգնա- բար կը քննադատեն: ապագայ ծրագրերը կը գծեն ազոնց համար՝ գեղեցիկ գուշակութիւնն- րով կը կարգաւ անոնց ճակատագրերը:

Որքան ալ լուրջ իրաւախօսներ են սա- կայն. երանի իրենց...:

Ետքը կարգը կուզայ վաղաճաօրէն ապա- հարգանքի դիմող նորապսակ ամուսնուրուն, ինչ- պէս նաեւ առաջատի սենեակի միջոցորտէն թուրուարուած եւ օղափոխութեան համար tout- ոնի մը պէտքը անհրաժեշտ գտնելով անայտա- ցող սխալմիտիս նոր փեսաներուն:

Վերջապէս cinématographeի խիտ փայլուն réauce մ'է որ կը պարզուի ճալոնի մէջ, յա- ջորաբար իրենց բնական գոյններով, տեղուոյ

հայ համայնքին ինքզինական պատկերները միայն պատկերացնելով:

Եթէ մեր սահմանէն դուրս չըլլար ներկայ առողջութիւնը մէջ աւելին պատկերացնելու ինչ որ քաղաքացիները քննարկելու ներքին, բնական է թէ՛ շատ աւելի ճշտ ու բազմազան պատկերացումները ընդհանրապէս, այս մասին յարգոյքն ընթացողաց բաւական թուով ծանօթութիւններ առաջ հարկին մէջ պիտի գտնուէինք:

Ինչպէս մեր վերը ըստանալէն կ'երևի, սեղան է սա նետուելու կարողութեան յանգիլ թէ՛ մեր Գահիրէի հայ տիկիներու շարքի մէջ առաջընթացութեան օրերը, ու եւ առաջընթացող օգտակարութեան մը չունենալէ զատ փաստակարար է պիտի կրնանք բռնել որովհետեւ այդ կասնուածոր համարիւրումներու առթիւ փոխադարձաբար՝ անպատճառ փոխանակուած շարժումներու խոսակցութիւնները եւ տիկիները սերտեւրանքը չեն որ կ'ընդհանրապէս առաջընթացութեան զօրութիւններ ըլլալով, անհրաժեշտ ըլլալով բարոյական թէ՛ ներքինական շնչառակի արդիւնքներու ծրարունակ պիտի տան եւ կ'ընդհանրապէս կոչուին մէջ պիտի պահեն, այլ ինքնագործակալութեան հրազար գործողութիւնը, եւ առողջ գաղափարներու փոխանակութիւններն են որ մէկէ աւելի անյուստաւելի յարգանքները — քրտակարողութիւն պիտի ներկայանան — առով սակայն, ըսել չենք ուզեր թէ՛ մեր տիկիները իրարու քով գան, ֆէմինիզմի ինքզինը իր բազմակողմանի ընթացումներով մէջտեղ տեսնելով, կ'ընդ ազատագրական բարձր վրայ ճանաչեն, եւ կամ Արեւելի եւ այլ հեղինակներու վարդապետութեանց ուսումնասիրութեամբ զբաղին, վարժ սրբոցը թղթատանն, Լատարիանի զաշնակները ըմբռնան եւ այլն: Բայց ինչու չենք անոնց ըսել չենք ուզեր թէ՛ բամբասանքի չեփոքը ձեռքերուն անձ միանգամ ընդ միշտ շաշակարատութեան յանգրդը փչեն:

Փոփոխ սեղանի նկատմամբ ընդհանուր կերպով, եթէ յարգանքի եւ պաշտօնի գաղափարով առջընթաց չըլլայինք, Գահիրէի հայուն մէջ ցոյց տուած յետադիմութիւնը պիտի ըլլար, առանց կարողութեան զիմանելութիւններ կրելու «ստիպել» մը ըսելով, մենք ինքզինքնս անօթապարտ պիտի զգայինք:

Գահիրէի հայ տիկիները պէտք է կրթէք իրենց ուշադրութեան վրայ պահեն այն բազմազան զբաղումները եւ հոգատարութիւնները, որոնք եթէ իրենց աշխատութեամբ կ'իրար կուտան, անոնց յաջողութիւնը ամեն տարակողմէ գեր ի վեր կը նկատուի:

Ինչու է չի նկատարարուին օրինակի աղագաւ Գալտեան վարժարանով, ուր տեղ յաճախող մի քանի տասնեակ աղջիկ աշակերտուէինք, մէկէ աւելի հոգստու, կ'ընթացէր եւ յառաջընթացութիւն տիկիներով կազմուած խմբակի մը բացառիկ օժանդակութեան կը կարողանային:

Սրբոց օր մը այդպէս են այդ համեստ հաստատութիւնը, զէթ ստանալէն ծանօթութիւնը մարտի մը կը գտնուին իրենց անհատական մասնակցութեամբ, որոնք մայրեր պատարաստուելու կոչումն ունեցած են:

Պէտք է գիտնալ թէ՛ հայ ազգը տօնատանի գաղափարակութեամբ օժտուած աղջիկներու պէտք ունի, որոնց ազգային սուրբ գաղափար մասնակի աշակերտութիւնները մոնիտորաբար գրաւակներ կրնայ նկատուել մեր ազգի բազմազանութեան ճիշտութիւնը իրար աշխարհի տարփողելու:

Աշխատութեան կարեւոր բաժին մը եւս կրնանք ստեղծել մեր տիկիներուն, որպիսին է որբանամ գործը:

Հայաստանի եղբերակական անուր կոտորածները, որոնք աշխարհի մի քանի ասանակ հազարներով որբեր ընծայեցին, երկրագնդի վրայ ընկած որբերը զիստաբար կ'ընդհանրեն ներպատասխան սեղանի այդ զգալի քանակութեանը օր մը այդպէս են այդ համեստ հաստատութիւնը, զէթ ստանալէն ծանօթութիւնը մարտի մը կը գտնուին իրենց անհատական մասնակցութեամբ, որոնք մայրեր պատարաստուելու կոչումն ունեցած են:

Պէտք է գիտնալ թէ՛ հայ ազգը տօնատանի գաղափարակութեամբ օժտուած աղջիկներու պէտք ունի, որոնց ազգային սուրբ գաղափար մասնակի աշակերտութիւնները մոնիտորաբար գրաւակներ կրնայ նկատուել մեր ազգի բազմազանութեան ճիշտութիւնը իրար աշխարհի տարփողելու:

Աշխատութեան կարեւոր բաժին մը եւս կրնանք ստեղծել մեր տիկիներուն, որպիսին է որբանամ գործը:

Հայաստանի եղբերակական անուր կոտորածները, որոնք աշխարհի մի քանի ասանակ հազարներով որբեր ընծայեցին, երկրագնդի վրայ ընկած որբերը զիստաբար կ'ընդհանրեն ներպատասխան սեղանի այդ զգալի քանակութեանը օր մը այդպէս են այդ համեստ հաստատութիւնը, զէթ ստանալէն ծանօթութիւնը մարտի մը կը գտնուին իրենց անհատական մասնակցութեամբ, որոնք մայրեր պատարաստուելու կոչումն ունեցած են:

Պէտք է գիտնալ թէ՛ հայ ազգը տօնատանի գաղափարակութեամբ օժտուած աղջիկներու պէտք ունի, որոնց ազգային սուրբ գաղափար մասնակի աշակերտութիւնները մոնիտորաբար գրաւակներ կրնայ նկատուել մեր ազգի բազմազանութեան ճիշտութիւնը իրար աշխարհի տարփողելու:

Աշխատութեան կարեւոր բաժին մը եւս կրնանք ստեղծել մեր տիկիներուն, որպիսին է որբանամ գործը:

Հայաստանի եղբերակական անուր կոտորածները, որոնք աշխարհի մի քանի ասանակ հազարներով որբեր ընծայեցին, երկրագնդի վրայ ընկած որբերը զիստաբար կ'ընդհանրեն ներպատասխան սեղանի այդ զգալի քանակութեանը օր մը այդպէս են այդ համեստ հաստատութիւնը, զէթ ստանալէն ծանօթութիւնը մարտի մը կը գտնուին իրենց անհատական մասնակցութեամբ, որոնք մայրեր պատարաստուելու կոչումն ունեցած են:

Պէտք է գիտնալ թէ՛ հայ ազգը տօնատանի գաղափարակութեամբ օժտուած աղջիկներու պէտք ունի, որոնց ազգային սուրբ գաղափար մասնակի աշակերտութիւնները մոնիտորաբար գրաւակներ կրնայ նկատուել մեր ազգի բազմազանութեան ճիշտութիւնը իրար աշխարհի տարփողելու:

Աշխատութեան կարեւոր բաժին մը եւս կրնանք ստեղծել մեր տիկիներուն, որպիսին է որբանամ գործը:

Գործայի գիւնդը պարպած չի մը, քանի մը կոծակներ, քիչ մը պանիր, էրիկ մարդու բաճկոն մը, Մալթա մը եւ կարծեմ քիչ մըն ալ խալվար:

— Մարդբիտ, Մարդբիտ, կը ձայնէ այրն:

— Մարդարիտ, չեղէն, կերակուրի պիտի իջնանք:

— Մարդբիտ յորանջելով հազիւ կրնայ բանալ աչքերն ու — Թո՛ղ չես տար որ յիշ մը քնանամ, կ'ըսէ:

— Քնանալու ժամանակ է:

— Ժամանակն ինչ է, քունդ գալուն պէս կը քնանաս:

— Տէ՛ր սրբոնա:

— Էրիկ մարդիկ խըյանէթ են վէտէլամ, ի՞նչ անուշ անուշ կը քնանայի կոր:

— Ել հագուէ՛ ու սրունք ժողվէ:

— Սպասուհին չէ՞ ժողված, շատ ծոյլ կ'ընէ քա Սննթաւորը: Անհոգ կ'ընէ մէ:

— Հանրաբար յարգեցաւ, քիչ մը կը քնանայ կոր կերթա՛մ վերը ժողվեմ ըսել չիտ՛մ մի:

— Ի՞նչ գործ կար այսօր:

— Տունին գործը կը լինու՞մ մի... էրիկ մարդիկ չեղան որ...:

— Ըսէ որ գիտնամ:

— Տունը գործ լիտէ, սա ժողվեմ, նա տեղադրեցինք ըստ նե՛ իրիկուն կ'ըլլայ: Օրերն ալ կարծ են: Կը կարծես որ մինչեւ իրիկուն պարսպ կը նստինք, այսօր հոգին ելաւ:

— Ի՞նչ ըրիր:

— Ի՞նչ պիտի ընեմ... բաճկոնիդ կոծակները բորբոք էր...:

— Է՛յ...:

— Կոճակ կարեցի:

— Ետքը...:

— Գերձան ճարեցի:

— Աւրի՛շ:

— Ասեղ առի:

— Յետո՛յ:

— Սկսող կարել մէկիկ մէկիկ:

— Ի՞նչ եկաւ սակեց:

— Ի՞նչ պիտի ըլլա՞ր բաճկոնիդ կարեցի իշտէ:

— Մինչեւ իրիկուն տեղ:

— Կը նայիմ որ թօնաֆ կը խօսիս, կոճակ է, գերձան է, սակեղ է, մէկիկ մէկիկ կարել է, ժամանակ է կանցի, էրիկ մարդ չէ՛ք մի, ասանկ բաներ խաղար չուէնք, կը կարծէք որ կոճակները առնելու պէս թուքով կը փակցեն կը լինայ կերթայ՝ վեց կոճակ կարելու բան մը չէ անա, գործ է վերջապէս:

— Ուրիշ ի՞նչ գործ կար որ:

— Ի՞նչ գիտնամ, աս տունը գործը կը լինու՞մ:

— Չամաչը կար:

— Չամաչըն է տունը գործը, տունը գործը կը լինու՞մ, վախ որ խըյանէթ չիտէք:

— Այս փչրանքներն ինչ են հոս:

— Հաց ալ պիտի չուտէնք զահէր:

— Չայի դաւաճիմք:

— Չայ ալ չպիտի խմէնք զահէր:

— Է՛յ այս նօթան:

— Բիանո ալ չպիտի զարնէնք զահէր:

— Ելա՛ք իրիկուն վարդէնք զահէր:

— Է՛յ սա թուղթերը:

— Լեփեցուն թիկարները:

— Լեռնէն եկանք զահէր, սիկառա՞ ալ չիտենք զահէր, վախ որ խըյանէթ չիտես...:

— Ո՞վ կար:

— Մարդ ալ չիտար տունս... քովի:

Պարտայի գիւնդը պարպած չի մը, քանի մը կոծակներ, քիչ մը պանիր, էրիկ մարդու բաճկոն մը, Մալթա մը եւ կարծեմ քիչ մըն ալ խալվար:

— Մարդբիտ, Մարդբիտ, կը ձայնէ այրն:

— Մարդարիտ, չեղէն, կերակուրի պիտի իջնանք:

— Մարդբիտ յորանջելով հազիւ կրնայ բանալ աչքերն ու — Թո՛ղ չես տար որ յիշ մը քնանամ, կ'ըսէ:

— Քնանալու ժամանակ է:

— Ժամանակն ինչ է, քունդ գալուն պէս կը քնանաս:

— Տէ՛ր սրբոնա:

— Էրիկ մարդիկ խըյանէթ են վէտէլամ, ի՞նչ անուշ անուշ կը քնանայի կոր:

— Ել հագուէ՛ ու սրունք ժողվէ:

— Սպասուհին չէ՞ ժողված, շատ ծոյլ կ'ընէ քա Սննթաւորը: Անհոգ կ'ընէ մէ:

— Հանրաբար յարգեցաւ, քիչ մը կը քնանայ կոր կերթա՛մ վերը ժողվեմ ըսել չիտ՛մ մի:

— Ի՞նչ գործ կար այսօր:

— Տունին գործը կը լինու՞մ մի... էրիկ մարդիկ չեղան որ...:

— Ըսէ որ գիտնամ:

— Տունը գործ լիտէ, սա ժողվեմ, նա տեղադրեցինք ըստ նե՛ իրիկուն կ'ըլլայ: Օրերն ալ կարծ են: Կը կարծես որ մինչեւ իրիկուն պարսպ կը նստինք, այսօր հոգին ելաւ:

— Ի՞նչ ըրիր:

— Ի՞նչ պիտի ընեմ... բաճկոնիդ կոծակները բորբոք էր...:

— Է՛յ...:

— Կոճակ կարեցի:

— Ետքը...:

— Գերձան ճարեցի:

— Աւրի՛շ:

— Ասեղ առի:

— Յետո՛յ:

— Սկսող կարել մէկիկ մէկիկ:

— Ի՞նչ եկաւ սակեց:

— Ի՞նչ պիտի ըլլա՞ր բաճկոնիդ կարեցի իշտէ:

— Մինչեւ իրիկուն տեղ:

— Կը նայիմ որ թօնաֆ կը խօսիս, կոճակ է, գերձան է, սակեղ է, մէկիկ մէկիկ կարել է, ժամանակ է կանցի, էրիկ մարդ չէ՛ք մի, ասանկ բաներ խաղար չուէնք, կը կարծէք որ կոճակները առնելու պէս թուքով կը փակցեն կը լինայ կերթայ՝ վեց կոճակ կարելու բան մը չէ անա, գործ է վերջապէս:

— Ուրիշ ի՞նչ գործ կար որ:

— Ի՞նչ գիտնամ, աս տունը գործը կը լինու՞մ:

— Չամաչը կար:

— Չամաչըն է տունը գործը, տունը գործը կը լինու՞մ, վախ որ խըյանէթ չիտէք:

— Այս փչրանքներն ինչ են հոս:

— Հաց ալ պիտի չուտէնք զահէր:

— Չայի դաւաճիմք:

— Չայ ալ չպիտի խմէնք զահէր:

— Է՛յ այս նօթան:

— Բիանո ալ չպիտի զարնէնք զահէր:

— Ելա՛ք իրիկուն վարդէնք զահէր:

— Է՛յ սա թուղթերը:

— Լեփեցուն թիկարները:

— Լեռնէն եկանք զահէր, սիկառա՞ ալ չիտենք զահէր, վախ որ խըյանէթ չիտես...:

— Ո՞վ կար:

— Մարդ ալ չիտար տունս... քովի:

աղջիկները եկան, քիչ մը պեղիկ խաղացինք, բարթին մէկ մէծիտիկէի:

— Աֆէրիմ, աֆէրիմ:

— Վեռնելու էի զահէր, ի՞նչ գիտնամ:

— Երիկ կերակուր ուտենք:

— Կերակուր ուտելու իշտա՞հ մնաց որ:

— Անանկ ալ հալիտով մը կարեցի բաճկոնդ որ իրիկուն գաս նէ՛ աֆէրիմ՝ կ'ընկա, ըսես տէյի, վախ որ խըյանէթ չիտես:

— Երթանք ուտենք:

— Գո՛ւն գնա կեր, ես աս տեղուանք ժողվեմ, գիտնայինք պիտի գան աս գիշեր: Հէ՛մ ես քեզի բան մը ըսեմ, Անթուանէթը վեռնելու է, հէ՛մէն ուտե՛ք, խըյանէթ, պատկի քնանայ, տունին բոլոր գործերը իմ վրաս են, պարսպ տեղը ամա կան կուտաս կոր, այսօր հոգիս ելաւ նե, առտունը մինչեւ իրիկուն նստելու չուէմ որ, աս տունը գործը կը լինու՞մ:

Այրն կ'երթայ ընթացելու եւ բանակուելու կը վերջանայ:

Արի՛, Սողաւորին իրաւունք մի՛ տար, ե՛ւ է գործունեայ կ'ըն որ պակ է երկանը, ես ալ կ'ըսեմ թէ՛ գանգաղ կ'ըն մը փուշ է երկանը ստեղծ:

Աշխատե՛ք, ուրեմն, ո՛ տիկայք, ձեր ամուսիններուն զուգը պահելու ե ոչ ոտքերը:

Երկար

Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Ս. ՈՒԶՈ ՆՊՈՂՈՍԵԱՆ

ՃԱՄԱԳՈՒՄ

Վակի-Ել Պիրի-Կոնդոյ «Տիրիխ» դերասանին դիմաց

Կը վաճառէ նաեւ ոսկիէ փոքրիկ ժամանակներ գերամատչելի գիտելով: Կաղանդի, Կոնդոյի եւ հարսանեկան հանգիստներու առթիւ յարմարագոյն նուէրներ ընել ուղղութեամբ ուշադրութիւնը կը հրահրուի: Կը գտնուի նաեւ արանց համար սեպտեմբեր եւ արձաթէ կախարչներով գիտնայիկուն ժամացոյցներ: 2-2

ՅԱՆԵՐԳԻ ՀԱՅՐԵՆԵԱՍԻ

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆԻ

Թղթակազմ ՅՈՒՅԱԿ Թ.

Նախորդ Յուլիանի գումարը 1337,5

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Includes entries like 83. Բարեբար ոմն 2 Օրինակ 975, 84. Կ. Ս. Վ. 1 10, 85. Տի. Սօֆի Ազգայական 1 10, 86. Նուէր 20, 87. Կ. Ս. 1 10, 88. Գ. Ս. 1 10, 89. Մակար 1 10, 90. Տի. Ս. 1 10, 91. Ս. Ս. 1 10, 92. Ս. Ս. 1 10, 93. Վիշապ 1 10

Գումար 2422,5 (Շարունակիկ)

ՀՐԷՆԸ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻ ԿԻՐԱԿԻ 11 ՅՈՒՆԻՍԻՆ 1902.

Table with 5 columns: Numbers. Includes entries like 10981 9768 6220 11300 6447 311, 400 664 704 1084 2006 2226, 3397 3546 4001 4088 4867 5968, 6267 6877 7296 7694 7734 8290, 8569 10147 10254 10911 11163 11180, 11658 41579 11919